

OPEN BRIEF

Aan:
de Gemeenteraad van Rotterdam

Van:
Het Natuurhistorisch
Chabot Museum
Arminius
Kunsthall Rotterdam
Het Nieuwe Instituut
Internationale Architectuur Biennale Rotterdam

Rotterdam, 26 november 2013

Geachte Raad,

Met deze brief willen wij onze zorg kenbaar maken over de plannen omtrent het Collectiegebouw voor Museum Boijmans van Beuningen (hierna BvB) in het Museumpark. Bovendien plaatsen wij vraagtekens bij de tot nu toe gevolgde procedure en zouden wij een lans willen breken voor de toekomst van het Museumpark zelf.

Voorop staat dat de collectie van BvB een goed en aan alle eisen van modern collectiebeheer voldoende collectiedepot behoeft om de bij BvB in beheer zijnde onderdelen van het gemeentelijk erfgoed te kunnen huisvesten. Mocht het huidige depot niet aan deze eisen voldoen, dan dient een dergelijk collectiedepot er op korte termijn te komen.

Sinds BvB een mecenas (in casu de Stichting Verre Bergen) bereid heeft gevonden om een aanzienlijk bedrag voor een Collectiegebouw beschikbaar te stellen, is een proces gestart dat naar onze mening te snel gaat en daardoor te weinig mogelijkheid biedt voor een inhoudelijke discussie en een goede, op feiten gebaseerde, onderbouwing. Aangezien het Collectiegebouw voor een belangrijk deel wordt gefinancierd uit publieke middelen en de locatie een publieke ruimte betreft, is een dergelijke inhoudelijke discussie een vereiste om zo ook publiek draagvlak voor de huidige plannen te verkrijgen.

Onze vragen concentreren zich op de volgende punten:

1. Op welke gronden is gekozen voor de beoogde plek in het Museumpark? Wat zijn de overwegingen om niet direct naast de bestaande bebouwing van BvB of op het omliggende terrein van BvB te bouwen? En mogelijk nog scherper geformuleerd: waarom worden niet andere locaties in of rond Rotterdam onderzocht, waardoor de plannen van BvB mogelijk ook op meerdere niveaus een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van een wijk of buurt? Naar verluidt zou hier de expliciete wens van de mecenas aan ten grondslag liggen, maar dat is geen bevredigend antwoord. Want waarom stelt de mecenas de eis dat het gebouw persé in het park moet komen? En waarom wordt deze eis van de mecenas ook als het belang van het museum gezien en boven de belangen van de stad en de rol van een publiek park geplaatst? Deze vragen zijn noodzakelijk, omdat het Museumpark na een lange bouwperiode van de

parkeergarage eindelijk geen bouwput meer is en de bewoners van Rotterdam de kwaliteit en potentie van deze publieke ruimte weer herontdekken.

2. Waarom is er geen inhoudelijke discussie gevoerd over de aard van het gebouw of de specificiteit en de wenselijkheid van het geboden programma. De combinatie van een collectiedepot en een huis voor verzamelaars kan een interessante mix van functies opleveren, maar wat is de invloed die het mogelijke programma zal hebben op de positionering van de omliggende (kunst)instellingen?
3. Welk business-model ligt ten grondslag aan de ambities van BvB? Wat zijn de uitkomsten van het marktonderzoek, dat ongetwijfeld het fundament biedt voor de huidige prognoses? Klopt de exploitatieverwachting; er wordt bijvoorbeeld gesproken over 70.000 bezoekers per jaar en waar is dat op gebaseerd? Maar vooral: wat gaan die er zien? Zinsneden zoals: *“Door middel van royale glazen liften en grote bewegende platforms vindt het kunsttransport plaats. De circulatie van kunst wordt op die manier in de publiekshal zichtbaar als een bewegend schouwspel in de stad.”* bieden een futuristisch beeld van een collectiedepot, maar geven geen inzicht in de programmatische ambities. Integendeel, op deze wijze wordt zowel de noodzaak van een nieuw depot als de urgentie van een nieuwe publieksvoorziening versluierd achter weliswaar beeldende, maar weinig concrete noties. Bovendien dient de vraag zich aan in hoeverre het verlangen naar openbaarheid en transparantie, dat zo uitdrukkelijk aan juist dit collectiedepot is verbonden, niet op gespannen voet staat met de kernfunctie van het depot als een kluisruimte. Daarnaast lijkt het ontbreken van een rechtstreekse verbinding tussen het Collectiegebouw en BvB de noodzaak van het gebouw op de beoogde locatie teniet te doen, aangezien daardoor alsnog alle transport conform de internationale, museale eisen dient te verlopen met alle kosten van dien.
4. Wat zal de invloed zijn - en zeker op de lange termijn - van het Collectiegebouw én de exploitatie op de cultuurbegroting? Wat zullen de gevolgen zijn indien de kosten van de bouw en/of exploitatie onverhoopt hoger zullen uitvallen dan thans begroot? Is de vrees gerechtvaardigd dat de risico's die verbonden zijn aan de bouw en de exploitatie uiteindelijk op de cultuurbegroting zullen drukken en mogelijk kunnen leiden tot verschraling van het culturele aanbod in Rotterdam? Wilt en kunt u garanderen dat deze risico's nu en in de toekomst niet ten koste zullen gaan van andere instellingen?
5. Wilt en kunt u garanderen dat de locatie van het Collectiegebouw geen negatieve invloed zal hebben op de programmering van culturele activiteiten en festivals in het park? Kan bijvoorbeeld worden gegarandeerd dat een festival als De Parade blijvend kan worden gehuisvest? Hoe is de gemeente voornemens om te gaan met de vele bezwaren en vragen?

Wij nodigen u uit om met ons op korte termijn tot een gesprek te komen.

Met vriendelijke groet,

Jelle Reumer (Het Natuurhistorisch)
Jisca Bijlsma (Chabot Museum)
Gabriëlle Anceaux (Arminius)
Emily Ansenk (Kunsthall Rotterdam)
Guus Beumer (Het Nieuwe Instituut)
George Brugmans (IABR)